

دانشگاه علوم پزشکی اصفهان
دانشکده بهداشت
گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
طرح درس

ترم ششم / نیمسال اول : 404-405	تعداد و نوع واحد : دو واحد نظری	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
نام درس: تعیین کننده های اجتماعی سلامت (پیش نیاز ندارد)	شماره درس: 4112007	
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی بهداشت عمومی	مدرس: احمد علی اسلامی Email: eslamiaa@gmail.com	

هدف کلی درس:

در این درس دانشجویان با ماهیت و کاربرد رویکردهای جامعه شناختی سلامت و نقش تعیین کننده های آن در تبیین مشکلات سلامت و برنامه ریزی مداخلات ارتقای سلامت اجتماع محور آشنا می شوند.

اهداف رفتاری:

در پایان این درس انتظار می رود فراگیران قادر باشند:

- قادر به درک و بیان تعاریف و مفاهیم ارتقای سلامت اجتماع محور باشند
- چشم اندازهای سلامت و جامعه را تحلیل نماید
- حیطه های موثر بر سلامت را توضیح دهد
- مولفه های اجتماعی تعیین کننده (سن، جنس، سواد، شغل، مسکن، درآمد، امنیت، حمل و نقل و ...) ارتقای سلامت را تبیین نمایند
- جمعیت های خاص در مداخلات اجتماع محور را تحلیل نماید
- رویکردهای مبتنی بر ثنوری را در مداخلات اجتماع محور را تحلیل نماید
- فرایند تدوین برنامه های سلامت اجتماع محور، با حضور تعیین کننده های اجتماعی را تحلیل نماید
- الگوهای رفتار های فردی، فرهنگی، و سازمانی را در تحلیل اجتماع و جامعه بیان نماید.
- ساختار خدمات سلامت جامعه را تحلیل نماید.

اهداف رفتاری عملی

تدوین و ارائه یک پروژه برنامه آموزشی

ارائه برنامه زمانی و اهداف درس

ردیف	تاریخ	عنوان جلسه
1		هدف کلی جلسه اول: آشنایی با مفاهیم سلامت اهداف ویژه رفتاری جلسه اول: 1- تعریف بهداشت عمومی و مفاهیم مرتبط 2- سلامت و کیفیت زندگی
2		هدف کلی جلسه دوم: چشم اندازهای سلامت 1- تاریخچه سلامت و رویکردها 2 - تعیین کننده های بهزیستی

3	هدف کلی جلسه دوم: چشم اندازهای سلامت و جامعه 1- دیدگاه های عمومی درباره سلامت 2- تعریف سلامت جمعیت و مفاهیم مرتبط
4	هدف کلی جلسه چهارم: قوانین ، سیاست و اخلاق سلامت 1- بحث و نشان دادن مفهوم بهداشت در همه سیاست ها. 2- تفاوت بین تجارت و عدالت اجتماعی
5	هدف کلی جلسه چهارم: قوانین ، سیاست و اخلاق سلامت 1- تنش های بالقوه بین حقوق فردی و نیازهای جامعه 2- اصول کلیدی زیربنای اخلاق سلامت عمومی و تحقیقات انسانی
6	هدف کلی جلسه سوم: علوم رفتاری – اجتماعی و سلامت عمومی 1- سیستم های اجتماعی 2- الگوهای اجتماعی – اکولوژیکال
7	آزمون میان ترم و پرسش و پاسخ در مورد موضوعات جلسات قبلی
8	هدف کلی جلسه سوم: تعیین کننده های فردی مرتبط با سلامت 1- وراثت، سن و جنسیت 2- تحصیلات 3- درآمد 4- شغل
9	هدف کلی جلسه سوم: تعیین کننده های فردی مرتبط با سلامت 1- سواد سلامت 2- سبک زندگی (تغذیه، فعالیت بدنی، اوقات فراغت...)
10	هدف کلی جلسه سوم: تعیین کننده های شبکه اجتماعی نزدیک مرتبط با سلامت 1- خانواده و کارکردهای آن 2- محل زندگی و کار 3- شبکه های دوستان و همکاران، خویشاوندان
11	هدف کلی جلسه سوم: تعیین کننده های سازمانی مرتبط با سلامت 1- قدرت و توزیع ثروت 2- نابرابری های اقتصادی- اجتماعی و سلامت 3- سیاستگذاری های عمومی سلامت 4- طبقات کلیدی تعیین کننده های اجتماعی سلامت
12	هدف کلی جلسه سوم: تعیین کننده های سازمانی مرتبط با سلامت 1- ساختار نظام سلامت 2- اهداف و کارکردها 3- عدالت در دسترسی های زمانی، مکانی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
13	هدف کلی جلسه پنجم: برنامه ریزی برای مداخلات اجتماع محور 1- چگونگی ایجاد فرضیات مبتنی بر شواهد 2- علت شناسی مشکل سلامت جامعه 3- نقش جمعیت های خاص در برنامه های اجتماع محور
14	هدف کلی جلسه ششم : برنامه های سلامت اجتماع محور 1- انواع اطلاعات در برنامه های سلامت اجتماع محور 2- روش های نیازسنجی جامعه
15	جمع بندی و مروری بر مطالب گذشته

روش تدریس در جلسات:

الف) وظایف فراگیران:

مرور مطالب درسی و پاسخ به سوالات و رفع اشکال
مطالعه و سوال از منابع مرتبط،
تکلیف، بصورت تدوین گام به گام تدوین یک برنامه مرتبط با یک مشکل سلامت

ب) قوانین و مقررات کلاس:

- پیشنهاد حذف عناوین و یا جایگزین عناوین دیگری از نظر اینجانب بلامانع و قابل اجراست.
- دریافت به موقع مطالب ارائه شده و ارائه بازخورد ضروری هست.
- طرح سوال برای دانشجو یک ارزش است و امتیاز به آن تعلق می گیرد
- ضبط و یادداشت برداری از مطالب کلاس آزاد است.
- غیبت دانشجو بیشتر از سقف منجر به حذف واحد، و هر جلسه غیبت موجب کسر نمره می شود.

فرایند ارزشیابی

ردیف	شرح فعالیت	درصد	نمره
1	حضور منظم، انجام تکالیف و شرکت فعال در مباحث درسی	10	2
2	گزارش مرحله ای و ارائه کتبی پروژه	35	5
3	آزمون تکوینی	10	2
4	آزمون تراکمی	45	11
جمع		100	20

تاریخ امتحان پایان ترم: بر اساس تقویم آموزش

منابع اصلی درس

- Eva I. Doyle, Susan E. Ward, Jody Oomen-Early - Process of Community Health Education and Promotion (2009, Waveland Press)
 - Ralph J. DiClemente, Richard A. Crosby, Michelle C. Kegler - Emerging Theories in Health Promotion Practice and Research_ Strategies for Improving Public Health-Jossey-Bass (2002) -
 - Glen Laverack - Health Promotion Practice_ Building Empowered Communities (2007) -
- [Essential Public Health] Richard K. Riegelman, Brenda Kirkwood - Public Health 101_ Improving Community Health (2019)